

ה"ת 7571/09/22 - מדינת ישראל - ,אכ"ל חוף להב 433 נגד סאמי נג'מי, אחמד נג'מי, מוחמד נג'מי, סמי נגמי הנדסה ופרויקטים בע"מ

בית משפט השלום בעכו

ה"ת 7571-09-22 נג'מי ואח' נ' מדינת ישראל ואח'

בפני המבקשת
כבוד השופטת דנה עופר

מדינת ישראל -
אכ"ל חוף להב 433

נגד המשיבים

1. סאמי נג'מי
2. אחמד נג'מי
3. מוחמד נג'מי
4. סמי נגמי הנדסה ופרויקטים בע"מ

החלטה

1. לפניי בקשה נוספת להארכת תוקף החזקתם של תפוסים - כסף, בסך כ-30 מיליון ₪, שתפוס בידי המבקשת מאז 9.8.22.
 2. על פי הסכמה בין הצדדים מיום 28.9.22 הוארך תוקף החזקת הכספים התפוסים למשך 180 יום ממועד התפיסה. על פי אותה הסכמה שוחררו תפוסים שונים (רכבי יוקרה ותכשיטים) לידי המשיבים.
 3. בהחלטתי מיום 9.4.23 הוארך תוקף החזקת התפוסים למשך 180 ימים נוספים, שמנינם החל ביום 2.2.23.
- כפי שצוין בהחלטה הנ"ל, בעניין המשיבים מתקיימת חקירה בחשד לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון, וכן בחשד לעבירות על פקודת מס הכנסה ועל חוק מס ערך מוסף.
- המבקשת טענה בבקשתה הקודמת, כי החקירה נמצאת בשלבים מתקדמים, אולם טרם הושלמה. לצורך השלמת החקירה, על פי רשימת השלמות החקירה שנערכה על ידי פרקליטות מחוז חיפה, זקוקה המבקשת לפרק זמן של מספר חודשים, והמבקשת העריכה, כי במהלך תקופה זו תסתיים החקירה.
- המבקשת ציינה בבקשתה הקודמת, כי בחשבונות המשיבים נתפסו כ-80 מיליון ₪, אולם המבקשת הותירה רק 30 מיליון תפוסים. היקף העבירות שהיה מיוחס אז למשיבים הוערך על ידי המבקשת בכ-28 מיליון ₪.

בהחלטה שניתנה, כאמור, הוארך תוקף החזקת התפוסים, בהיקף של עד 28 מיליון ₪, כהיקף העבירות המיוחסות למשיבים, למשך 180 ימים נוספים. נקבע, כי הדו"חות הסודיים וחומרי החקירה שהוצגו לעיוני העלו קיומו של חשד סביר לביצוע העבירות המיוחסות למשיבים.

במסגרת ההחלטה התייחסתי לבקשת המשיבים להמיר את הכסף שנתפס בחלופה ראויה, אולם בהעדר חלופה ראויה קונקרטיית, נדחתה בקשה זו.

4. על ההחלטה הנ"ל הגישו המשיבים ערר לביהמ"ש המחוזי בחיפה.

הערר נדחה בהחלטת כב' השופט קרזבום מיום 2.5.23, אם כי ביהמ"ש הורה על השבת 400,000 ₪ נוספים לידי המשיבים, לאחר שהוברר כי היקף העבירות עומד על 27.6 מיליון ₪ (ולא 28 מיליון ₪).

5. למרות הערכת המבקשת כי החקירה תסתיים עד לחודש אוגוסט 2023, הוגשה הבקשה הנדונה כעת, ולפיה עותרת המבקשת להארכת תוקף החזקת התפוסים למשך 180 ימים נוספים.

בבקשתה ציינה המבקשת, כי החקירה עדיין נמשכת, ואף צפויה חקירה נוספת של החשודים, שלאחריה יועבר התיק לפרקליטות לצורך קבלת החלטה.

6. דיון בבקשה התקיים ביום 23.8.23.

במסגרת הדיון ציינה ב"כ המבקשת, כי המשיבים לא שיתפו פעולה על מנת לקבל לידיהם את הסכום ששחרר בהחלטות קודמות (כ-3 מיליון ₪), ועמדתם הייתה לשחרור כל הסכום, ולא חלקו בלבד.

עוד ציינה ב"כ המבקשת, כי החקירה בעניינם של המשיבים מתמקדת בעבירות מרמה בנסיבות מחמירות, עבירות מס, עבירות מע"מ, הוצאת תלושים פיקטיביים, קיזוז חשבונות פיקטיביות, עבירות זיוף.

ב"כ המבקשת ציינה בהגנותה, כי בחודשים מאי-יוני לא נעשו פעולות חקירה בתיק הנדון, בשל כך שהיחידה החוקרת הייתה עסוקה בחקירות אחרות; אולם החקירה התחדשה והיא כעת בשלבים מתקדמים. על פי ההערכה, בתוך חודשיים-שלושה תסתיים החקירה, והתיק יועבר לפרקליטות לגיבוש מסקנות.

להשלמת התמונה יצוין, כי החקירה בעניינם של המשיבים קשורה בחקירה בעניינם של אחרים (להלן: "אורות הצפון"), שאף בעניינם נתפס רכוש רב ותלויה ועומדת בקשה נוספת להארכת תוקף התפיסה.

במסגרת הדיון ציינה ב"כ המבקשת, כי קיים חשד שהמשיבים קיבלו חשבוניות פיקטיביות בסכום של כ-23.9 מיליון ₪ מאורות הצפון, ובכך נעברו עבירות הן על פקודת מס הכנסה והן על חוק מס ערך מוסף. על פי החשד, מדובר בחשבוניות בגין עבודות חשמל לכאורה שבוצעו ע"י אורות הצפון באתרים שהחברה של המשיבים כאן עבדה בהם. לדברי ב"כ המבקשת, החקירה העלתה, שהעבודות נשוא אותן חשבוניות אכן בוצעו, אבל לא על ידי אורות הצפון.

לטענת המשיבים, החשד הזה אינו מבוסס כלל, משום שהעבודות הנדונות הן עבודות שכלל אינן מבוצעות באתר העבודה, אלא מובאות אל האתר לאחר ביצוען במקום אחר, ולכן החקירה שהעלתה שעובדי אורות הצפון כלל לא היו באתר העבודה, אינה מלמדת דבר, לטענתם.

עוד עלה בדיון, מפי ב"כ המבקשת, כי הסכום הנקוב באותן חשבוניות שהן פיקטיביות על פי החשד אכן הועבר לאורות הצפון, שדיווחה על ההכנסה, וגם המע"מ שולם. ועם זאת, עומדת המבקשת על כך, שמדובר בחשבוניות פיקטיביות, ובעבירה שנעברה, לשיטתה, כאשר התועלת הופקה בעיקר ע"י אורות הצפון, ואילו המשיבים כאן סייעו להלבנת ההון. ב"כ המבקשת הוסיפה ואמרה בדיון, ביחס למשיבים, כי "**חשוב לציין שמדובר בחברה נורמטיבית לחלוטין שמתנהלת בצורה יוצאת מן הכלל. היינו במשרדים שלהם, הם מתנהלים בצורה יוצאת מן הכלל. ראינו את שיטת העבודה שלנו, כל הדברים מגובים במסמכים, למעט הסכם אחד בלבד. הסכם כללי שגם עובדים של נג'מי אמרו שזה הסכם חריג והם לא מוציאים הסכמים כאלה. זה היה חריג, שלא איתרנו תעודות משלוח למשל. קבלנים אחרים של נג'מי עובדים בצורה מאוד מסודרת. זה לא פוטר אותם מאחריות. הם קיבלו החלטה שגויה לחבור לעבריין ולסייע לבצע הלבנת הון בסכומים מאוד גדולים. יש עובדות"** (עמ' 10 לפרוטוקול, שורה 13).

מחקירת ב"כ המבקשת בדיון עלה עוד, כי קיים חשד שהמשיבים הוציאו תלושים פיקטיביים, בהיקף של כ-2.5 מיליון ₪, לעובדים שכלל לא עבדו אצלם. מדובר בחשדות לגבי 10 עובדים, שחלקם נחקרו, וחקירתם העלתה שאינם יודעים דבר על עבודת המשיבים (מדובר באנשים שיש להם עבר פלילי). אותם שלושה עובדים-כביכול שנחקרו קיבלו תלושים פיקטיביים, על פי החשד, בסכום כולל של כ-470,000 ₪ (עמ' 12 לפרוטוקול, שורה 17, עד עמ' 13, שורה 18).

7. לטענת ב"כ המשיבים, דברי נציגת המבקשת בדיון מעלים, שלמעשה אין חשד לעבירה בכל הנוגע לחשבוניות הפיקטיביות, שכן המשיבים אכן העבירו כספים לאורות הצפון, כפי שנציגת המבקשת אישרה; כך שאין מדובר בחשבוניות שהוצאו ללא בסיס, רק כדי שהמשיבים יוכלו להזדכות על רכיב המע"מ הכלול בהן. לטענתו, למעשה אין מדובר בעבירה כלל, שכן אורות הצפון שילמה את המע"מ על פי החשבוניות.

עוד טען ב"כ המשיבים, כי מאחר ונמצא שהעבודות נשוא החשבוניות אכן בוצעו (אם כי, על פי החשד, לא בידי אורות הצפון), הרי שהמבקשת צריכה להראות מי כן ביצע את העבודות, וזאת לא עלה בידיה.

לטענת המשיבים, קצב התקדמות החקירה אינו סביר, וגם בנוגע לעבירה של הוצאת תלושי שכר פיקטיביים, התברר כי אין בידי המבקשת ראיות לכאורה לעבירה בהיקף שציינה, אלא בסכום נמוך בהרבה.

8. המשיב מס' 3 הוסיף וציין, כי החזקת הכספים התפוסים במשך תקופה של כשנה הסבה לחברה נזק רב. נזק זה מתבטא בכך שהחברה לא קיבלה פרויקטים חדשים בגלל תפיסת הכספים, והעדר האפשרות לקבל הלוואות נדרשות מהבנקים או ערבות בנקאית בשל כך. הוא ציין, כי קבלת חלק מהכסף בלבד לא תועיל, ולכן לא עשתה החברה את הנדרש על מנת לקבל לידיה את הסך של 3 מיליון ₪ ששוחרר.

9. סמוך לאחר הדיון הגישו המשיבים הודעה, שלפיה הם מבקשים להמיר את הסכום התפוס בערבות בנקאית, מאת בנק לאומי לישראל, בסכום של 20 מיליון ₪.

בקשה זו הועברה לתגובת המבקשת, אשר הודיעה, כי מבחינתה מדובר בחלופה שמחלישה את יכולת השליטה בתפוס, ושדורשת ביצוע פעולות לשם חילוט, ועל כן היא מציעה כי סך של 24 מיליון ₪ יישארו תפוסים, מהם 12 מיליון במזומן ו-12 בערבות בנקאית, וכל סכום שמעל ל-24 מיליון יוחזר לידי המשיבים.

10. כפי שצוין בהחלטה קודמת, ביהמ"ש נדרש לבחון, אם יש חלופה ראויה, שפגיעתה בקניינו של אדם פחותה מהמשך החזקת החפץ התפוס, ובכל זאת יש בה כדי להגשים את התכלית של החזקת החפץ בידי המדינה.

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ועיינתי בחומר העדכני שהוצג לעיוני, אני סבורה כי יש לקבל את הצעתם הנוכחית של המשיבים, להמרת המזומן בערבות בנקאית, וזאת - מהטעמים הבאים:

א. משחלפה תקופה העולה על שנה ממועד התפיסה, מבלי שהחקירה הסתיימה, עולה משקלה של זכות הקניין אל מול האינטרס הציבורי בהבטחת חילוט. יודגש, כי בשלב זה עדיין לא ידוע אם אכן יוגש כתב אישום, וככל שיוגש - אם יסתיים בהרשעה, וככל שיורה ביהמ"ש בעתיד על חילוט - באיזה היקף מדובר.

לא כל השנה שחלפה נוצלה באופן מיטבי לקידום החקירה, וגם אם אצא מנקודת הנחה

שהמבקשת פעלה כמיטב יכולתה על פי אילווציה, הרי שאין להתעלם מהפגיעה בזכות הקניין הנובעת מהעיכוב בסיום החקירה.

ב. לעניין החשדות המיוחסים למשיבים, הרי שאלו בעינם עומדים (ולעניין זה אין לי אלא להפנות לדו"חות הסודיים ולמזכרים שהוצגו לעיוני, לרבות מסמך שהוצג במעמד הדיון ושאותו סימנתי כעת דע/3); אולם לא ניתן להתעלם מסימני השאלה המשמעותיים שהועלו בדיון ביחס לחשדות אלו, אם אכן מדובר בהנפקת חשבוניות פיקטיביות, ואם כן - מה היא העבירה שנעברה ומה הוא היקף העבירה, בהינתן העובדה שהסכומים הנקובים בחשבוניות אכן הועברו, ואף שולם המע"מ על פי החשבוניות.

ג. נראה לכאורה כי היקף העבירות כפי שהוערך על ידי המבקשת בדיון אינו מדויק, וגם על פי הדברים שעלו במהלך הדיון נראה כי מדובר בעבירות בהיקף של 24 מיליון ₪ לכל היותר (ולא 26.7 מיליון, כפי שטענה נציגת המבקשת בתחילת הדיון; וזאת, לכל הפחות, בשים לב לכך שהחשדות הנוגעים לתלושי שכר פיקטיביים אינם מגובים בראיות עד כדי הסכום המוערך (2.5 מיליון ₪), אלא בסכום נמוך משמעותית (פחות מ-0.5 מיליון ₪). לא בכדי הציעה המבקשת בתגובתה האחרונה להסתפק בתפיסה בשווי של 24 מיליון ₪.

ד. ערבות בנקאית אוטונומית היא חלופה שוות ערך כמעט לכסף מזומן, והחלשת השליטה בתפוס (כטענת המבקשת) אינה משמעותית, בוודאי לא במידה שמצדיקה את המשך הפגיעה הקניינית הכרוך בהותרת כסף מזומן בסכומים המדוברים, תפוס למעלה משנה.

ה. הערבות הבנקאית המוצעת (20 מיליון ₪) מהווה למעלה מ-80% מהיקף העבירות שניתן לייחס למשיבים כעת (24 מיליון ₪).

ו. בהינתן פרק הזמן שחלף מאז התפיסה; העובדה שהחקירה עדיין לא הסתיימה והתיק עדיין לא הועבר לבחינה מעמיקה של הפרקליטות, כך שהצפי לסיומו אינו קרוב; העובדה שמדובר במשיבים שהם נורמטיביים ובחברה שמתנהלת, ככלל, כחוק ובאופן מסודר (כפי שאישרה בהגינותה נציגת המבקשת), ועובדת בהיקפים גדולים; שקלול כל אלו יחד אל מול טיב החלופה המוצעת, מביאים, לטעמי, למסקנה, שיש לקבל את החלופה, שמשקפת איזון ראוי בין האינטרסים הנוגדים.

11. לאור כל האמור לעיל, אני מורה כי הכספים התפוסים יוחזרו במלואם למשיבים, לאחר שהמשיבים ימציאו ערבות בנקאית אוטונומית וצמודת מדד, בסכום של 20 מיליון ₪, מאת בנק לאומי לישראל, שאינה מוגבלת בזמן, ואשר ניתנת למימוש על פי החלטת ביהמ"ש ששורה על חילוט סכום הערבות.

ככל שתומצא ערבות כאמור, הרי שהיא תוחזק בידי המבקשת למשך 150 ימים נוספים החל מיום החלטה זו, ואם במהלך תקופה זו לא יוגש כתב אישום, ולא תינתן החלטה בדבר הארכת תוקף ההחזקה - תוחזר לידי המשיבים.

החלטה זו תיכנס לתוקף בעוד 10 ימים, ככל שלא יוגש ערר על ההחלטה.

המזכירות תמציא לצדדים החלטה זו וכן תודיע להם טלפונית שניתנה החלטה.

ניתנה היום, ד' תשרי תשפ"ד, 19 ספטמבר 2023, בהעדר הצדדים.